

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Kommunestyret - Ørland kommune	

BORGERLIG VIGSEL - OVERFØRING AV MYNDIGHET TIL KOMMUNEN - ORGANISERING OG REGLEMENT

Rådmannens innstilling

- Kommunestyret vedtar reglement for borgerlig vigsel i Ørland kommune datert 16.10.2017
- Reglementet gjelder fra det tidspunkt vigselsmyndigheten overføres til kommunene og for en periode på to år

Sakens bakgrunn og innhold

I statsråd den 01.09 2017 ble det vedtatt endringer i ekteskapsloven med virkning fra 1. januar 2018. Departementet informerte tidligere i år kommunene og domstolene om hva lovvedtaket innebærer, og særlig om hvilke forberedelser kommunene bør begynne med.

Konsekvenser for kommunen

Lovendringer i ekteskapsloven innebærer at vigselsmyndighet overføres fra notarius publicus, herunder dommere i tingretten og Oslo byfogdembete, til ordførere, varaordførere og kommunalt ansatte eller folkevalgte. Ordfører og varaordfører er gitt vigselsmyndighet direkte i loven. Andre folkevalgte eller ansatte i kommunen kan innvilges samme myndighet av kommunestyret.

Lovgiver forutsetter at kommunens tilbud skal være godt og tilgjengelig. Det er også uttalt at det er viktig at kommunen legger til rette for vigselens seremonielle karakter. Bruk av egnede lokaler vil være av betydning for hvordan vigselsseremonien oppfattes.

Antall gjester pr vigsel kan variere og det må tas høyde for bruk av lokaler som rommer et visst antall.

Hvem skal kommunen vie

Lovendringen innebærer en lovfestet plikt til å ha et kommunalt vigselstilbud for egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge. Av lovproposisjonen følger det at det er tilstrekkelig at én av paret som ønsker å gifte seg er bosatt i kommunen for atplikten gjelder. Kommunen kan imidlertid velge å tilby vigsler også for innbyggere i andre kommuner.

Kostnader

For lovgiver er det et viktig prinsipp at kommunens alminnelige vigselstilbud skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for personer som ikke er bosatt i Norge.

Dersom kommunen åpner for at vigsler kan skje utenfor kommunen ordinære lokaler, utover ordinær åpningstid eller for folk som ikke er bosatt i kommunen, kan kommunen kreve å få dekket merkostnader ved dette. Dette kan for eksempel være utgifter til vigsleren og kostnader knyttet til bruk av kommunens lokaler.

Kommunen må regulere hvilke kostnader som kreves dekket, og man må avtale dekning av kostnader med paret som skal gifte seg på forhånd. Det vil ikke være anledning for kommunen til å ta betaling for gjennomføring av vigsler ut over dekning av nødvendige, påregnelige, merkostnader.

Gjennomføring av vigslene

Vigsler skal bruke et fastsatt vigselsformular, men det er rom for å tilpasse seremonien med for eksempel tekst og musikk utover dette, dersom brudeparet ønsker det. En vigsel tar ca 15 minutter.

Vigselsformularet, som er en tekst som vigsler leser under seremonien, skal benyttes ved gjennomføring av borgerlige vigsler, jf. ekteskapsloven § 15. Vigselsformularet.

Oppgavens omfang

Det er selvsagt vanskelig å vite hvor mange vigsler man kan regne med pr. år. Man må anta at noen som er bosatt i Ørland ønsker å gifte seg i andre kommuner, mens noen fra andre kommuner vil ønske å gifte seg i Ørland kommune. Anslag for borgerlige vigsler i Ørland kommune ligger på ca 10 i året.

Økonomiske konsekvenser

Slik forslag til reglement fremmes vil kommunale vigsler ikke ha direkte økonomiske konsekvenser for kommunen, dersom vigslene foregår innenfor kommunens normalarbeidstid. Indirekte vil det for kommunen være kostnader knyttet til denne oppgaven, både fordi det er ytterligere en oppgave som medfører en viss grad av administrasjon og fordi bruk av lokaler og klargjøring kan medføre utgifter.

Dersom det er behov for administrativ bistand utenfor kommunens normalarbeidstid, vil det kunne medføre utbetaling av overtid for kommunens ansatte i henhold til arbeidsmiljølovens regler.

Det forutsettes at vielser med den nye lovendringen inngår i ordførers/varaordførers plikter og at godtgjøringen for disse også dekker denne oppgaven.

Selve seremonien

Vigsler har ansvaret for at brudepar og gjester tas imot, forbereder og organiserer papirer mv. Paret som skal vies får på forhånd beskjed om å møte ett kvarter før tildelt vigselstidspunkt, under den tiden sjekkes legitimasjon til begge slik at det er samsvar med på forhånd foreliggende prøvingsattest. Prøvingsattest har gyldighet i kun fire måneder og utstedes av skatteetaten/folkeregisteret. Av denne årsak, får man hos tingretten aldri reservert vigselstidspunkt tidligere enn fire måneder før selve vielsen. For at vigsel skal gjennomføres må prøvingsattest foreligge. Etter vielsen blir melding om foretatt vigsel underskrevet av ektepar og to vitner, samt den som utfører vielsen. Brudeparet får, før de forlater lokalet, med seg en midlertidig vigselsattest. Original vigselsattest blir i ettertid utstedt av Skatteetaten.

Åpningstider

Ørland kommune åpner for tilbud om vigsel en dag pr uke, fortrinnsvis på fredager og innenfor kommunens normale åpningstider. Ved spesielle behov eller ønske om andre dager enn fredag eller utenfor normalåpningstiden, kan vigsler selv vurdere om det er mulig å imøtekomme parets ønsker. Kostnader som eventuelt påløper utover kommunens normaltilbud for vigsler dekkes av paret selv.

Vigselsantrekk

En vigsel er en formell handling. Dette krever at den som vigsler og andre ressurser som deltar under seremonien er pent kledd. I tingretten er vigsler iført dommerkappe. Et tilsvarende antrekk for kommunen kunne være for menn; kleskoden mørk dress med hvit/lys skjorte og slips, og for kvinner; kjole eller drakt med skjørt eller bukse. Ved valg av antrekk vektlegges det å velge nøytralt og pent hvor en har respekt for at brudefolket er hovedpersonene. Når ordfører eller varaordfører vier, bæres ordførerkjede. Øvrige vigslere bærer kommunevåpenet på jakkeslaget/kjolen.

Administrasjonens vurdering

Vigselsmyndighet bør i tillegg til lovens § 12, der det fremgår at vigsel kan foretas av ordfører eller varaordfører, også delegeres til egnede personer innen administrasjon i kommunen.

I tillegg til reglement som legges frem i forbindelse med saken, må det utarbeides en rutine/tjenestebeskrivelse for gjennomføring av vielsene.

Rutinen vil i hovedsak bestå av praktiske forhold og det anbefales at administrasjonen får anledning til å utforme rutinene og revidere dem etter behov.

Kommunestyret må også ta stilling til om man skal åpne for å vigsle par der ingen av brudefolkene er bosatt i Ørland kommune. Det er ikke utenkelig at det vil være et tilbud som hyttefolk, besøkende m.v. ønsker å benytte seg av.

Å finne egnede lokaler for vigsler, er et pågående arbeid som administrasjonen arbeider videre med.

Det kan ikke utelukkes at enkelte brudepar ønsker å ha vielsen i andre lokaler eller utendørs. Administrasjonen mener det bør åpnes for dette, men at vigsler må godkjenne vigselsstedet og opplegget for vigselen på forhånd. Praktiske forhold må her avklares.

Administrasjonens vurdering er at man i størst mulig grad bør konsentrere vigslene, og foreslår å åpne for at en dag i uken kan brukes til borgerlige vigsler, fortrinnsvis fredager innenfor normalarbeidstiden. Det anbefales i tillegg at vigsler selv får anledning til å gjøre justeringer i planene, da etterspørsel i forhold til årstid og eventuelle spesielle ønsker i forhold til tid og sted antagelig vil variere.

Når det gjelder gjennomføringen av vigselen bør kommunens oppgaver avgrenses til selve vigselsritualet. Øvrige rammer for vigselen må besørges av brudeparet selv: pynt, dekorasjoner, musikk eller andre kunstneriske innslag.

Selve vigselen skal i utgangspunktet være gratis, og det skal kun være merkostnader knyttet til vielsen som kommunen eventuelt kan kreve at brudeparet betaler for.

Vigsel og bruk av kommunale lokaler/eiendom skal ikke koste noe (jf. lovgivers intensjon), heller ikke for brudepar som ikke er bosatt i Ørland, men at alle andre kostnader dekkes av brudeparet selv. Dette omfatter eventuell leie av andre lokaler, pynt, dekorasjoner, musikalske innslag m.m.

Dersom vigslene foregår utenfor normalarbeidstiden eller i helgene, kan det medføre overtid for administrasjonen, dersom det er behov for administrativ bistand. Inndekning av denne utgiften vil være innenfor hva lovgiver mener man kan kreve dekket av brudeparet.

Administrasjonen anbefaler at man foreløpig ikke reglementsfører at brudeparet dekker eventuell overtid, da det ikke legges opp til vielser utenfor normalarbeidstiden/i helgene, og at det også er uklart hvorvidt det er behov for administrativ bistand.

Hvis det åpnes for at den/de som foretar vigsler også kan vigsle brudepar utenfor kommunens grenser, må dette organiseres av brudeparet selv i tillegg til at brudeparet også må dekke merkostnader kommunen får på grunn av dette.

Kommunens innbyggere informeres om tilbudet rundt borgerlig vigsel som gjelder fra 01.01.2018 via kommunens hjemmesider og sosiale medier.

Borgerlig vigsel er en helt ny oppgave for kommunen som man ikke helt kjenner konsekvensene av.

Vedlegg:

1 Reglement for borgerlig vigsel i Ørland kommune